

ПРО МИКОЛУ КОСТЮЧЕНКА

Які дивні, і одночасно природні слова, які тоскні і утішні: любий Миколо — Кокі, за нашим інститутським звичаєм, — я пам'ятаю тебе. Бачу твоє обличчя з виразними вилицями, зведеними бровами, уважний погляд твоїх лагідних очей, м'яку доброзичливу посмішку.

Без перебільшення скажу, ти був харизматичною особистістю на нашому курсі: лідер і ерудит, жартівник і добрий товариш. Ще на початку нашого навчання мені довелося почути у коридорі інституту таку репліку: «Студент Костюченко — это ценное приобретение для факультета». Виважені і категоричні, як печатка, слова. А належали вони не будь-кому, а нашому найсуворішому викладачеві, нещадному гострослову О. Р. Тищенку. Якщо вже наш славетний Олександр Романович так сказав...

З цією думкою ми всі були згодні і раді спілкуватися з тобою, звертатися, кому потрібно, по допомогу у навчанні і житті. А ти, довгов'язий, з руським волоссям по плечі, полюбляв іноді погратися увагою до тебе, помилюватись собою, чи то накрутивши кругом шиї довжелезного червоного шарфа, чи то «картинно», як казали колись, промовити ефектне слівце або «видати» вимовлену, ніби з натугою, по складах (бо вкрай вагомо!) таку собі розумову продукцію.

Твоя легка ексцентричність була елегантною. Мені ти нагадував витонченого студента-інтелігента часів Блока чи Бердяєва, а то й Брюллова. Такого роду ексцентричність свідчить про можливість погляду на себе збоку, здатність адекватно оцінити власну особу. Це, безумовно, властивість неординарного розуму.

В тебе була велика жага поглиблених знань. Вони переповнювали тебе, фонтаном виплескувались на семінарських заняттях! Ти поюнацьки не міг всидіти на місці, говорив і говорив, «взахлѐб» відповідаючи на поставлене питання. А ми, переважна більшість твоїх співкурсників, тим часом сиділи з великими очима і лише поводили вухами у якомусь побожному остраху.

Ти був контактний, товаришував з майбутніми художниками, які навчалися тут же поруч, одночасно. Вже зі студентської лави проявився твій інтерес до сучасного мистецтва. І вже тоді твій, Миколо, шлях у мистецтвознавстві обіцяв бути успішною зірковою магістраллю.

Швидко пролетіли інститутські роки. Ось і останній курс. Кожен з нас — на порозі захоплюючих, проте невідомих творчих доріг... Quo vadis?

Так сталося, що після закінчення інституту ми з тобою за життя більше не побачилися. Наші шляхи не перетиналися. Я пішла в іншу, хоч і суміжну галузь науки. Але про твої успіхи, звісно, чула. Твоя зірка палала яскраво. Однак відкрите море буття — не інститутський пестливий дім, воно не схильне плекати талановиту і, одночасно, вразливу, імпульсивну особистість... Quo vadis?

Наші руки, Миколо, розімкнулися — душею ми, як і раніше, разом. Я пам'ятаю тебе, мій друже.